

MUHAMMED MASUM-İ FARUKİ

İmam-ı Rabbani hazretlerinin üçüncü oğludur. 1599 yılında Serhend'de doğup, 1668 de orada vefat etti. Mübarek babası türbesinin birkaçyüz metre şimalindeki büyük türbededir.

Urve-tül-vüska adı ile meşhurdur. İmam-ı Rabbani, müceddid-i elf-i sani, Ahmed-i Faruki Serhendinin halef-üs-sıdk ve vârisi a'zamı idi. Akli ve nakli ilimlerin, suri ve manevi kemalatın camiiyyetini edinmiş idi. **Kutbiyyet** makamına ve **Kayyumiyyet** mansıbına, yüce pederinden beşaretler almış idi. Tariki Ahmedinin nispetini, pederinin teveccühlerinden, bütün âleme yaymış idi. Uzak memleketlerden kendine bağlı olanlara, filan Vilayeti Museviyyeye kavuşmuştur, filan Vilayeti Muhammediyye ile şereflenmiştir diye bildirirdi. Dokuzyüzbin kişi, onun vasıtası ile, **Allah'ı** irade etmişlerdir. Yüzkırkbin talebesini vilayet mertebesi, yedibin kimseyi hilafet makamı ile mümtaz eyledi. Hizmetlerinde ve huzur-ı alilerinde, talibler bazen bir ayda, bazen bir haftada kemalati vilayete erişirlerdi. Bazılarını, bir teveccühde, makamların hepsine ulaştırırlardı.

Makamları, keşifleri ve kerametleri, bu yüksek hanedanın hallerini bildiren kitaplarda uzun uzun yazılı olduğundan, burada açıklamaya lüzum görülmedi. Bu kitaplar arasında beşi, her memlekete yayılmıştır. Birincisi, Muhammed Haşimi Bedahşinin **Berekat** kitabı olup, farisidir. **Zübde-tül-makamat** adı ile Murad molla kütüphanesinde [1317] sayıda ve Süleymaniyye Pertevniyal kısmında [406] sayı ile mevcuttur. Hindistan'da Kanpur şehrinde 1890 senesinde ve İstanbul'da Hakikat Kitabevi tarafından 1988 de tab ve neşir edilmiştir. İkincisi Bedreddin-i Serhendinin **Hadarat-ül-kuds** kitabıdır. 1971 de Lahorda çok güzel basılmıştır. Üçüncüsü **El-hadaik-ul-verdiyye fi hakaik-ı ecellain nakşibendiyye** olup basılmıştır. Dördüncüsü, **Hadikat-ül-evliya** türktür. 1901 senesinde İstanbul'da basılmıştır. Beşincisi **Umdet-ül-makamat** kitabıdır. Hakikat Kitabevi tarafından bastırılmıştır.

Altı oğlu ve bütün nesli necibleri, zamanlarının kutbu olmuştu. Bütün İslam memleketleri, kalblerinden saçılan nurlarla nurlanmıştı. Cenab-ı müstetabının vârisleri, yer yüzünde meşhur olmuşlardır. Hidâyet ve irşadda yüksek derece kazanmışlardır. İrfan ehlinin ve yakın sahiplerinin anladıkları gibi, feyiz kaynakları, bu ana gelinceye kadar, akmaktadır. İnşaallah, ahir zamana kadar da, böylece cari olacaktır. Üç cilt olan farisi **Mektubat-ı Masumiyye** kitabı 1976 senesinde Pakistan'ın Karaşi şehrinde bastırılmıştır. Bu üç cildin içinde bulunan altıyüzelliiki mektubdan yüzotuzbeş adedi seçilerek, **Müntehabati Masumiyye** adı ile, 1979 senesinde İstanbul'da ofset baskısı yapılmıştır. Bunun sonunda, Hüseyin Hilmi Işıkın eserleri bildirilmektedir. Muhammed Masumun altı kızının her biri veli idi. [**Umdetül-makamat** sayfa 395.]